

Ujedinjene Nacije su, u cilju unaprijeđenja svijesti najšire javnosti o ulozi šuma za život na Zemlji kao i o neophodnosti očuvanja, zaštite i mudrog upravljanja šumama kao dragocjenim prirodnim resursom, 2011.-u godinu proglasile Međunarodnom godinom šuma. Kako je to uticalo na nas, građane Nikšića? Tako što smo zaboravili nepisane osnove zemaljskog bontona u odnosu prema ovom dragocjenom prirodnom resursu. Krčenje i prekomjerna eksploatacija, pretvaranje šuma u obradive površine, urbanizacija, zagađivanje životne sredine su postupci kojima neprekidno ugrožavamo šumski resurs.

Šume u Nikšićkom šumsko-privrednom području, prema procjenama relevantnih institucija iz oblasti šumarstva, pripadaju grupi najugroženih šuma u Republici. Ugrožene su od čovjeka, štetnih insekata, fitopatoloških oboljenja, divljači, prirodnih nepogoda. Namjerno ili slučajno paljenje vatre uzrokuje veliki gubitak šumskog pokrivača i samo u toku avgusta i septembra prošle godine bijesnio je požar u Župi, u reonu Morakovo, Štitovo i Seoca, pri čemu je šumski kompleks višestruko degradiran. Veći šumski požari bili su i u Grahovu, Bijeloj gori, Grahovcu, Nudolu, Ilijinom brdu, Njegoš planini, Vilusima, Vraćenovićima, Goliji, Lukovu, Studenoj, Jasenovom polju, Javorku, Bogetićima.

Ovih dana šumski požar je zahvatio neprisupačni teren iznad Liverovičkog jezera, koji je poznat po velikom klizištu, a ako šuma izgori može doći do obrušavanja zemlje u jezero, ugroženosti lokalnog stanovništva, njihovih kuća, imanja, putne infrastrukture.

„Po obimu i ulozi u životnoj sredini šume imaju vrlo veliku vrijednost i značaj. Opštekorisne funkcije šume su proizvodnja kiseonika i prečišćavanje atmosfere, zbog čega su stekle epitet „pluća biosfere“. One utiču na vodni režim i hidroenergetski potencijal, klimu, štite od erozije tla, održavaju biodiverzitet flore i faune. Neke naše šumske zajednice imaju i posebne vrijednosti, poput endemičnih, reliktnih, rijetkih i ugroženih šumskih zajednica“, kaže Jelena Mašulović, samostalni savjetnik u Službi zaštite životne sredine Opštine Nikšić.

Prema njenim riječima navedene šumske zajednice imaju značaj i namjenu za očuvanje bogatog sastava, ali i za naučno-edukativnu i turističko-rekreativnu svrhu. Zbog toga ih je, smatra Mašulović, potrebno hitno i efikasno zaštititi.

Prema riječima Zorana Grgura, poslovođe kompanije “Mi Rai grupe“, ta firma drvo za obradu nabavlja iz planine Njegoš, Crnovrha i Banjana i za to plaćaju koncesije na godišnjem nivou . Otpad koji ostaje od obrade drveta prodaju građanima za grijanje.

Glavni uzroci sušenja šume na ovom području su ekstremne suše, loši prirodno-ekološki uslovi za opstanak i nepravilna eksploatacija. Jedan od faktora koji utiče na progresivan tok sušenja šume je aerozagadenje, naročito iz Željezare Nikšić. Aerozagadenjem nastaju kisjele kiše koje dovode do sušenja šuma.

Ana Mijanović, III-3

Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola, Nikšić

Mentor: Olivera Lučić, prof.